

להנצחת אירועים וחוויות אין טוב מ-

Nikon

לפני שתחליט בדוק אותה
SUPER ZOOM-8

להשיג
בחנויות המעולות לצלום
הדר-סוכנויות לצרכי צלום בע"מ
ת.ד. 21103 תל-אביב

שים לב!

כל הרוכש עד סוף חודש אוגוסט מצלמת ניקון משתתף בהגרלה שפרסיה הינם אביזרים לניקון בסכום כולל של -2000 ל"י. את הפרסים ניתן לראות בתצוגתנו, ביתן 25-26 ביריד המזרח תל-אביב.

במדינה

(המשך ממעמד 29)

ההצעה הוא גם חתנו של המנהיג הציוני המנות נחום סוקולוב.
להגביר העלייה הפנימית. יש בו, באלבום, שפע כרוזי בחירות מלפני הרבה שנים. הציונים הכלליים וועקים באותיות ק"י דו-לכונה כי יש "לגאול את יהודי תימן". הריביוניסטים מזהירים את האורח הקטן כי "מסלוגת השמאל יחנקו אותך במיסים". תנועת החרות מודיעה כי "תנהל גם להבא מדיניות-חוץ נבונה ועצמאית" וכי "תקיים מדינה של חרות כלפי פנים וכלפי חוץ". הרבנית הרצוג מכריזה, במודעה שאותו-תיה לקוחות מספרי תפילה, כי "אני מקווה שכל אשה דתית לא רק שתתן קולה לחזית הדתית המאוחדת, אלא גם תשפיע על סביבתה". ואיש אחד, מפרסם מודעה בעתון, כי טיקה קטנונית, מפרסם מודעה בעתון, כי באמצעותו אפשר "להכיר, להסתדר ולהגביר את העלייה הפנימית".

אבל לא הכל היה עגום באותם ימים. הגה, רדיו מוסקבה שידר התקפה על מוסדות האו"ם התובעים, לדבריו, יחזיריים גדולים מדי מצד היהודים. אחר כך דרשו הרוסים להטיל סנקציות על מדינות ערב.

הצעת סמליה המדינה (1948)
פרטים נשכחים

ועתונאי ישראלי אחד, השווה בפראג, מבשר כי משה שרת עשוי לבוא לצ'כוסלובקיה, כדי להסדיר מלווה גדול לישראל מצד הגויש הסובייטי. באותם ימים מאשימה ד' משק את ברית-המועצות כי היא לוחמת לצד הציונים, ורדיו סוריה אף שואל את השאלה: "מה תגיד רוסיה רודפת-השלום אם אנו נציג לראוהה את הנשק מתוצרת סובייטית שנפל לידינו בקרבות על פלסטין?"

ובאמת, מה רוסיה ענתה? בדיוק את מה שהיא עונה היום, כששואלים אותה שאלות דומות.

רעיון שד דן בן-אמוץ. מאות ה' תמונות והמיסמכים הגודשים את האלבום, שחלקם הגדול לא פורסם מעולם, ירענונו בי רדאי את זכרונם של לוחמי תש"ח, אבל ידי הימו את הצעירים יותר, אלה שרק נולדו כי שבישר מערבו בכותרת ראשית, כי "ואדי ערה יסופח לישראל", או כשדובר משרד החוץ הגיב על הסכמי שביתת-הנשק עם ירדן בהכרזה (גם כן בכותרת ראשית, הפעם בידעות אחרונות), כי "נבוא להסכם גם על ירושלים".

אבל איך, בכל זאת, עושים אלבום כזה? ואיך מרכיבים את כל החומר? פשוט מאוד: קודם כל צריך שהרעיון יצוץ בראשו של מישהו. ובאמת הוא צץ בראשו של דן בן-אמוץ. אחר-כך צריך מישהו שמכיר את התקופה — מאז ועד היום — כדי שיתנדב לתת עצות עסי-סיות בנושא. ואז מתנדב לכך שאול ביבר, שהיה מראשוני הפלמ"ח ונשאר כזה עד היום.

ואז מוצאים עורכת מיקצועית, רבקה רולניק שמה, והיא יושבת שנה שלימה בכל ארכיון אפשרי — החל בארכיונו הפרטי של בן-גוריון בשדה-בוקר, עבור בכל מיני ארכיונים עתונאיים וציוניים, וכלה בארכיון השבועון המסוים.

לתוצאה קוראים עשרים שנות חיינו היפות ביותר. ואם למשרד החינוך יהיה שכל, הוא יקדיש לו, לאלבום, שעת מחנך אחת בכל כיתה. כדי שהישראלים הצעירים ידעו, פעם ולתמיד, קצת היסטוריה של מדינתם.

יחידת-הכבלנים של צה"ל ירתה שלוש אלומות-אש, הרב הראשי של צה"ל, האלוף שלמה גורן, ניצח על טקס הקבורה. שרי-הקבורה והמיועד לסגנות ראש-הממשלה, יגאל אלון, נשא דברי-הספד. הוריהם השכולים ובני-משפחותיהם של י"ג מלוחמי הפלמ"ח, התיפחו חרישית, בעת ההלוויה שנערכה השבוע לבניהם — אשר נפלו לפני 22 שנים ב"ליל-הגשרים", כאשר פוצצו את גשר הרכבת ליד הכפר הערבי אכזיב, בגליל המערבי. איתה שעה, כשנסתם הגולל על שרידי עצמותיהם של 13 לוחמי-הפלמ"ח, עבר אחד מבני משפחות-החללים והחתים את ההורים

הם נעלמו לפני 22 שנה

על טופס ובו בקשה מיוחדת במינה, המיועד דת לשר-הפנים:

תביעה להכרזת רשמית, בדרך של הוצאת תעודות-פטירה, כי 13 הלוחמים שנקברו ה' שבוע בטקס ממלכתי אומנם מתו.

כך הגיעה לשיאה אחת התעלומות המיס-תוריות והמזוורות ביותר בתולדות המדינה — תעלומת י"ג הליל גשר-אכזיב.

אך התעלומה האמיתית בפרשה זו היא — כיצד הפך העניין כולו לתעלומה. כי לאמרי תו של דבר, אין כאן סיפור מיסתורין; אלא טרגדיה של טעויות, מישגלים, צרות-אופקים ורשלנות של מוסדות ואנשים.

זוהי הסרגריה שגרמה לכך שגם כיום, אחרי טקס הקבורה הרשמי שנערך באיחור של 22 שנים, עדיין מוגדרות מלוות מן אלמנות-החללים — כעגונות, כנשים שבע-ליהן "נעלמו בצורה מיסתורית". השלוש נישאו, בינתיים, הקימו משפחות וילדו ילדים. אבל שום גוף רשמי עדיין לא קבע כי בעליהם, שנקברו ה' השבוע, נהרגו באותו ליל-הגשרים.

★ ★ ★

פיצוץ לפי תוכנית בריטית

ב-16 ביוני 1946, ביצעה ההגנה את אחת הפעולות המקיפות והי-מרשימות ביותר בתולדות המאבק נגד הכובש הבריטי. לוחמי הפלמ"ח הפעילו או תוכנית שתוכננה על-ידי הבריטים עצמם — כמה שנים קודם לכן — למיקרה של כיבוש ארץ-ישראל בידי צבאות רומל. עשר יחידות של הפלמ"ח פשטו אותו לילה על גשרי-כבישים וגשרי-רכבת ש' חיברו את ארץ-ישראל עם שכנותיה. הם פוצצו את כולם.

כל הפעולות הסתיימו בשלוש, מלבד אחת — זו של פיצוץ גשרי הרכבת והכביש שליד הכפר הערבי אכזיב.

מחלקת-הפלמ"ח, שיצאה מקיבוץ מצובה לפוצץ את שני הגשרים, התגלחה על-ידי גוטרס ערביים כשהיתה כבר סמוך לגשרי-הרכבת. התפתחו חילופי-יריות ותחת מטר-הכדורים התקדמו החבלנים — שנשאו על גבם, בתרמילים, כ-400 ק"ג זיליניט — אל מתחת לגשר.

עוד בחילופי-האש הראשונים נפגע אחד הלוחמים, יחיעם וייץ, וגופתו הושארה.

שעה שהחבלנים התכוננו לפיצוץ גשרי-הרכבת, ולזינוק לעבר גשרי-הכביש הסמוך, אירעה התפוצצות אדירה. גשרי-הרכבת נעלם; עימו נעלמו גם החבלנים שהיו מתחתיו. כוח-הפלמ"ח נסוג לאחר ההתפוצצות, חזרה למצובה.

בהתפקדות שנערכה בדרך הסתבר, כי מלבד יחיעם וייץ, נעדרים 13 אנשים. מספר לוחמים יצאו לחפשם — אך לא גילו דבר.

★ ★ ★

הודעות פיתרות

ב-רגע זה החל לרחף סימן-הגשר גדול על גורלם של י"ג לוחמי-הגשר הנעדרים. משתפת-הפעולה עצמם נפוצו עור באותו לילה. חלקם נחבאו במצובה, אחרים במערה, ליד חניתה. למחרת ערכה המשטרה הבריטית חיפושים נרחבים באיזור, אסרה חלק מהלוחמים. השאר התפורו, איש-איש לביתו. לא נערך כל תחקיר של סיכום הפעולה.

בחיפושים שערך הצבא הבריטי למחרת היום, התגלו — מלבד גופתו של יחיעם וייץ — שרידי גופות אחרים. ה' הודעה הרשמית של ממשלת פלשתינה-א"י טענה, תחילה, שנמצאו שרידים של הרוב יהודי נוסף. אולם בהודעה נוספת נקבע, כי השרידים שנמצאו שייכים לשש גופות. ההגנה והפלמ"ח, לעומת זאת, סירבו להכיר ב"ג כהרוגים. בהודעה הראשונה של קול-ישראל — אז תחנת השידור של תנועת המרי העברי — נמסר כי שני הגשרים

ג'נרל אלקטריק - אנגליה

GENERAL ELECTRIC CO. LTD., ENGLAND

להשיג בחנויות המובחרות

יבואנים: י. טויינה

תל-אביב: רח' מונטיפיורי 32
ירושלים: רח' יפו 56

שינוי כתובת —

מנוי המבקש לשנות את כתובתו מתבקש להודיע על כך שבועיים מראש, על-מנת למנוע עיכוב במשלוח העתון למען החדש